N. PĂDURARU

VÎNĂTOAREA

75

CLUBUL TEMERARILOR

N. PĂDURARU

VÎNĂTOAREA

75

EDITURA ION CREANGĂ

Coperta de DUMITRU IONESCU

Așa cum știți și dumneavoastră, pe o stație-satelit se face apelul în fiecare seară, strigîndu-se catalogul.

La coada catalogului de pe *satelitul F* erau trecute și trei nume de copii veniți în vacanță la părinții lor, precum alții la bunici, în colonii submarine, ori pe lună. Aceștia din urmă, însă, erau prea puțini. Umblau toți trei împreună de parcă erau legați cu o sfoară, și dacă îi puneai în ordinea înălțimii, și a vîrstei, se numeau Emil, Bogdan și Sabina. Erau porecliți *EBS*-ul, iar în mesajele către pămînt se transmitea de pildă : „*EBS*-ul a spart o conductă ; altminteri e sănătos și mănîncă bine".

Nu știu cum v-ați simți dumneavoastră pe o asemenea stație-satelit, dar după ce te obișnuiești cu priveliștea pămîntului și începi munca, constați că nu-ți rămîn prea multe de făcut, mai ales dacă ești copil și ți-ai să faci neapărat ceva deosebit. Părinții se mirau cît de cuminte este *EBS*-ul, copii model, cum își văd de joacă și nu tulbură pe nimeni. Prea cuminți, prea preocupați, ar fi zis un pedagog, dacă s-ar fi găsit vreunul pe stația-satelit și i-ar fi studiat puțin. Dar cum toată lumea își avea treburile ei foarte

precise, n-a stat nimeni să-i urmărească. Așa se face că planul secret al EBS-ului începu să se înfiripe nestingherit. Și trebuie spus că nu era un plan alcătuit în grabă, ca să-și omoare timpul, ci era vechi, de doi ani încheiați, pe puncte, pe sarcini, pe obiective de atins, făcut așa cum se fac toate planurile secrete, sub jurămînt că n-o să fie povestit la cineva.

Și încă ceva : planul fusese respectat cu atîta strictețe, iar secretul păstrat atît de strașnic, încît nimeni n-a bănuit nimic pînă în noaptea de 4 spre 5 iunie, cînd un fotograf amator din Ceylon a constatat pe filmul său o dîră neașteptată de foc ; pornea de la *satelitul F*, îndreptîndu-se spre cimitirul spațial al navelor din apropiere.

Racheta aceasta de serviciu a dat ocol cimitirului și s-a oprit pe latura opusă pămîntului și stației-satelit, din motive lesne de înțeles. S-a deschis la iuțeală o trapă și dinăuntru au ieșit, pe rînd, trei mogîldețe care nu comunicau prin radio, ci prin fire telefonice lungi, să nu fie descoperiți.

— Gata ? șopti Emil. Știe toată lumea ce are de făcut ? Sabina, tu cauți numai retro-rachete, nimic altceva, s-a înțeles ? Haide o dată, ce-ai înțepenit acolo ?

Lîngă ei, în cea mai deplină tăcere, se rotea încet și sinistru un munte de epave prinse în cabluri — arse, ciocnite, sparte, lucind supărător în bătaia lunii. Că-

tre mijlocul muntelui licăreau roşietic crucile fosforescente ale navelor infectate cu viruşi extratereştri. Cimitirul era socotit zonă interzisă.

— Sabina !

— Nu-i nimeni înăuntru ? bîigui fata, arătînd cu degetul.

— Cine să fie într-un cimitir ? ! exclamă furios Emil. Bogdane, ia-o cu tine, fir-ar a naibi de treabă, că una vorbim şi alta facem !...

Peste cîteva minute, prin crăpăturile navelor se iviră luminile albăstrii ale aparatelor de tăiere în vid. Nu se auzea nici un alt zgomot decît răsuflarea şi icnetele fiecăruia în microfoane. Cînd şi cînd, unul sau altul se repezea pînă la rachetă cu cîte o piesă în braţe, uneori grea de cîteva tone, dar care nu cîntărea nici cît un fulg în imponderabilitatea de aici.

— Hei, se uită cineva pe listă ? sîsîi Bogdan. Altfel cărăm de cîte două ori şi de cîte trei ori aceeaşi piesă...

— N-avea grijă, mă uit eu, răspunse Emil cu energie. Ce ne facem însă de pilot automat — n-am găsit nicăieri ? ! Ia daţi-mi cablul !

Trăgînd firul telefonic după el, Emil pătrunse în adîncimea muntelui de epave, cotrobăind prin toate sălile de comandă. Timpul zbura. Luîndu-şi inima în dinţi, se apropie de una din epavele însemnate cu o cruce roşie — contaminare cu viruşi ! Sparse repede

un hublou şi intră cu capul înainte. Ieşi la scurt timp pe trapa de marfă, împingînd blocul masiv al unui pilot automat cu un calculator de tip vechi, dar suficient pentru scopurile lor.

— Bogdane, scoate repede un sterilizator şi radiază-mă. Aici... Şi pe mine încă o dată !... Sus la bord acum, toată lumea sus !...

— Dar n-am găsit retro-rachte ! strigă Sabina nemulţumită.

— Dacă te-ai mocăit, cred şi eu... Lasă că fac eu rost. Hai, hai, mai repede !

Racheta de serviciu, cu luminile stinse, plecă din zona cimitirului pînă la unul din cei mai mari asteroizi care gravitau în vecinătatea *staţiei-satelit F*. Descărcară acolo, în mare grabă, tot materialul, apoi întinseră deasupra o prelată cenuşie, asortată cu asteroidul. Se aruncară înapoi în rachetă şi nici nu bufni bine trapa că Emil şi pornise motoarele. La capătul virajului cel întins, racheta ajunse cu bine la docul de unde plecase.

Pe data de 7 iunie, văzînd că nu se miră nimeni, Emil dădu semnalul că puteau să-şi continue treaba.

Trebuia oprit neîntîrziat asteroidul cel mare din rotaţie. Sabina a stăruit cu destulă prefăcătorie pe lîngă mecanicul staţiei-satelit şi i-a adus lui Bogdan o foreză ultrasonică, cu care a scobit interiorul asteroidului ca pe un miez de pîine. Şi poate n-ar fi

observat nimeni treaba asta dacă țăndările de stîncă n-ar fi început să roiască prin spațiu ca niște albine.

— Bogdane, apel! Ce faci tu acolo? îl controlă taică-său, radistul Pavone.

— Culeg drăciile astea de pietre, tată, răspunse înciudat băiatul, plutind răsturnat la capătul corzii de siguranță.

— Păi... cu mîna? spuse taică-său, fixîndu-l probabil printr-un binoclu.

— Dar cum? se opri Bogdan, lăsînd sacul din mînă. Cu un gest reflex îl prinse din zbor, uitînd pentru moment că toate obiectele pluteau liber alături de el în imponderabilitate.

Racheta lui Pavone opri neîntîrziat lîngă asteroidul mare, și Bogdan își mușcă buzele văzînd cum taică-său cotrobăiește în cavitatea proaspăt săpată.

— Cu barele alea de fier ce faci?

— Alea? se bîlbîi Bogdan. Barele? Pentru cîmpul magnetic... Creez un cîmp magnetic și-l opun cîmpului magnetic terestru. Vreau să frînez rotația asteroidului, să-l opresc.

— Nu-i rău... Dar vezi că peste zece minute te așteaptă maică-ta cu masa. Nu așa, Bogdane, nu așa! Nu cu mîna, caută un magnet și strînge pietrele cu magnetul... Vino cu mine la magazie, poate găsim unul disponibil acolo.

Bogdan îl urmă suspect de repede pe taică-său, să nu-i lase timp de scotocit pe sub prelată.

Cei doi băieți și Sabina mîncau strașnic de bine, semn că vacanța pe stația-satelit le pria. Dormeau tun — deși gravitatea artificială era mică — dar de îngrășat nu se îngrășa nici unul, spre nemulțumirea bunicilor, care-i cereau mereu acasă.

„Asteroidul Sabinei" era o stîncă colosală, cu o greutate de 18 300 tone, ciupită la suprafață de loviturile meteoriților în decurs de milioane de ani și ignorată de toată lumea în afară de Emil, Bogdan și Sabina.

La 14 iunie, asteroidul gravita în perfectă nemișcare. Realizarea fu trecută în jurnalul satelitului. *„O să depozităm materiale pe asteroidul oprit de voi"*, a surîs directorul stației-satelit într-o zi făcîndu-i pe toți trei să umble gîrboviți de atîta considerație. Trebuia grăbit totul.

Gaura în formă de ou din asteroid fu căptușită cu un strat metalic, apoi cu unul de cauciuc special.

Au trecut febril la montarea instalațiilor de propulsie, care trebuiau centrate la miime de milimetru, și asta cum : în dosul prelatelor de camuflaj, la instalarea peretelui de protecție, a grupului de comandă...

Lucrau intens, în schimburi de cîte două ore, ca să nu li se observe lipsa, consultînd schemele, lipind

sutele de fire de contact, dintre care unul singur dacă ar fi fost lipit în altă parte, ar fi însemnat dezastrul ; apoi controlul pe blocuri şi secţii, mereu sub teroarea promisiunii directorului, pînă într-a patra săptămînă a lunii august...

De doi ani tot învăţau băieţii schemele. Le visau de-acum, aşa le ştiau de bine.

Surescitarea din ultimele zile n-a trecut însă neobservată, oricît s-au străduit toţi să se prefacă. La vizita medicală periodică, doctorul Walker l-a prins pe Emil urcîndu-se pe cîntar cu o bucată de plumb ţinută strîns în pumn, ceea ce i-a înrăutăţit pe loc situaţia. Cel mai temut diagnostic era „intoleranţa la imponderabilitate", cu alte vorbe — pe Pămînt cu voi !

Cinci zile le-a mai dat doctorul răgaz să se refacă, dar lor nu le-a mai trebuit atîta timp. La 30 august, ora 8, Emil a crăpat uşa laboratorului ca să se uite la taică-său. Biochimistul Contescu nu era acolo. Bogdan se învirtea prin cameră, controlîndu-şi ceasul, iar Sabina şi-a petrecut ultimele minute lîngă maică-sa — şi parcă nu s-ar fi dat dusă dacă semnalul muzical al orei 8,30 n-ar fi răsunat, şi atunci un oftat prelung i-a scăpat, amintindu-şi de hotărîrea băieţilor. În trecere a luat din cameră canistra cu apă precum şi cîteva containere mici cu ali-

mente. Nu-şi dădea seama de rostul lor într-o aşa călătorie, dar dacă aşa zicea Emil...

La 8,45 cele trei rachete de serviciu s-au întors goale la bază. Trapa cabinei din asteroid bufni. Emil se aşează palid la comenzi şi ordonă legarea centurilor de siguranţă. Apoi înlătură bucata de stîncă ce masca geamul frontal, astfel că staţia-satelit li se arătă drept în faţă, la 10 kilometri depărtare — un colac enorm cu un turn la mijloc.

— Gata ? întrebă sugrumat Bogdan.

— Gata ! confirmă Emil, punînd contactul.

Atunci Bogdan apucă microfonul şi oamenii staţiei auziră deodată un glas subţire şi tremurat, ieşind din difuzoarele staţiei.

— Atenţiune, *satelitul F* ! Astronava „Sabina" ia startul şi va acosta la docul numărul 4. Priviţi-ne !

Bogdan încheie transmisia şi privi mîndru în faţă. În dreapta lui, Emil bombănea înfundat, învîrtind butoanele de pornire, care nu voiau să-l asculte, deşi acele de raport se apropiau uşor de linia roşie.

— Ce are ? ţipă Sabina.

— Nu ştiu, nu merge !

— Au ieşit oamenii pe platforma staţiei ! raportă supărat Bogdan, privind prin telescop. Dă-i gaz, dă-i gaz, băiete !

Emil răsuci la maximum butonul de debit al compresorului şi vibraţiile asteroidului le clănţăniră

dinții în gură. Ce rușine ! N-o să mai fie chip de trăit pe stație de-atîta rușine ! Oamenii de pe platforma stației făceau semne de dezaprobare, stația de radio pîrîi asurzitor și vocea binecunoscută a dispecerului Helmuth se auzi poruncitoare :

— Stop lansarea ! Întoarceți butoanele la zero ! Părăsiți asteroidul ! Se aude, Emil ? Termină cu prostiile și vino imediat pe satelit !

— Închide-i gura ! strigă sălbatic Emil, punînd toată aparatura pe regim maxim de lucru.

Bogdan întoarse, înfricoșat, la zero butonul de volum al receptorului. Nu se mai auzi decît vîjîitul crescînd al grupului propulsor, un țiuit aprig și zdrăngănitul unor gamele nelegate. Asteroidul prinse apoi să se legene, cînd pe o parte, cînd pe alta, ca o corabie. Bogdan, ca într-o spaimă, răsuci la loc butonul de volum, să afle scăpare în vorbele dispecerului. O mie de paraziți îi bruiau însă glasul. Nu mai știa dacă ei țipau, sau motoarele urlau. Asteroidul o luă din loc cu o smucitură sălbatică și se năpusti ca fulgerul spre stație... Satelitul se apropie și se mări oribil, intrînd direct în turnul de control... Emil vru să devieze asteroidul, dar accelerația uriașă îi înțepenise mîinile.

Explozia îi găsi chirciți în fotolii, cu ochii strînși de groază.

— Scoală, Bogdane, scoală, scoală bolborosi Emil trăgîndu-i palme la fiecare „scoală".

Celălalt ridică uşor capul, îl bălăbăni, şi după ce mai încasă o palmă deschise ochii roşii, umflaţi. Vedea tulbure. Îndepărtă cu silă mîna lui Emil, desfăcu centura care-i tăiase burta şi privi buimac în jur. Vibraţiile sau ciocnirea de turnul staţiei făcuseră ca asteroidul propriu-zis din piatră să se pulverizeze ?! Mai rămăsese găoacea lor metalică — cabina — barele metalice care legau propulsorul de cabină şi propulsorul. Geamul vizorului era crăpat ca o pînză de păianjen, gamelele stăteau turtite pe peretele frontal, dulapul sanitar, făcut ţăndări şi ţăndările stăteau împrăştiate peste cadranele verzui de raport...

Sabina era trează, dar mută, mută de groază. Îşi ţinea calota spaţială în mîini şi privea ţintă în bezna cu aştri. Cabina vibra amarnic. Emil se dezmetici, vru să reducă forţa de propulsie,dar Sabina ţipă la fel de înspăimîntată : Nu ! şi mîinile băiatului se retraseră ca arse.

— De ce nu ? întoarse Emil capul.

— Nu ! Nu te mai atinge de butoanele astea !

Acum plîngea. Butoanele îi provocau într-adevăr spaimă şi lui. Se mărgini să citească indicaţiile cadranelor aprinse şi să noteze că două din ele nu funcţionau : al vitezometrului şi al bateriilor solare. Celelalte îşi plimbau acele de colo, colo, chiar şi peste

linia roşie de alarmă. Era un haos în inima motoarelor! Cronometrul era şi el stricat, se oprise la ora 9,04 — ora ciocnirii de turn. Cît timp trecuse? Şi unde se găseau în spaţiu? Sabina ţinea ochii închişi. Bogdan meşterea la staţia de radio, dovadă că se gîndea la oamenii din urmă, iar Emil apăsa de cîteva minute butonul de declanşare a trapei din tavan, fără ca nimic să se întîmple.

Radioul pîrîi. Emil stabiliză legătura cu căştile individuale şi rămase cu gura uşor căscată, să audă mai bine.

— Să văd pe emisie, oftă Bogdan, lăsînd recepţia baltă. Întîi tuşi, ca să-şi dreagă glasul, pe urmă numără tare ca să ajusteze intensitatea emisiei şi începu să transmită rar numele tuturor, starea navei şi starea lor proprie, după care o luă de la început.

— Recepţia, Bogdane, fără recepţie n-am făcut nimic! îşi frînse mîinile Emil.

— Fac şi eu ce pot, mormăi Bogdan sfîrşit.

Emil îşi lipi calota de vizorul frontal, cu toate că vibra neplăcut. Scrută îndelung vidul negru şi stelele care nu mai tremurau ca văzute de pe Pămînt. Încremenire. Încercă să distingă vreo lumină purtată de vreo astronavă. Nici prin telescop nu se văzu nimic, şi Emil tresări, întorcîndu-se şi dînd peste ochii flămînzi de veşti ai Sabinei.

Membranele căştilor piriiră din nou în vreme ce Bogdan înlocui o rezistenţă arsă.

— „...Ecranează torentul de meteoriţi !“ se auzi un glas puternic, puternic şi sigur, care-o făcu pe Sabina să plîngă cu sughiţuri.

Emil clipi. Era de presupus că toate comunicările aveau direct sau indirect legătură cu accidentul lor, aşa că rămase gîndindu-se ce ar putea să însemne torentul de meteoriţi de care auzise.

— „Woomera ! Zona *satelitului F* deschisă zborurilor ! Woomera ! Zona *satelitului F* deschisă zborurilor !“ ajunse pînă la ei vocea stinsă a unei staţii depărtate.

— „Bucureşti ! *Satelitul F* are turnul de control spart !“

Băieţii îi traseră cîte un ghiont Sabinei, să nu mai sughită, că le bruia recepţia. Ascultară intens, cîteva minute, enervîndu-se pe un ţiuit stabil care le perfora timpanele.

„— Centrala sateliţilor : primit comunicarea. Raport la 15 minute.“

Ce-o fi vrînd să însemne asta ? Bogdan învîrti prudent butonul, nu găsi nimic şi se întoarse la postul vechi.

— Sabina, treci la telescop ! ceru Emil.

— Nu trec la nici un telescop. Ascult.

— Sabina, aici nu discuți ca la mama acasă. Treci la telescop!

— Nu trec, na!

— Poți să asculți foarte bine uitîndu-te după nave.

Bufnind și trîntind, Sabina se urcă pe scaunul turnant al telescopului și începu să-l regleze pentru ochii ei. Emil schimbă o privire gravă cu Bogdan, luă un ciocan și începu să bată tare în marginile trapei, fără nici un rezultat.

„— Satelit P. Detecție zero."

„— Satelit G. Detecție zero."

„— 30. 30. 30. Stratoplanul."

Frînturile de comunicări îi încurajau și-i descurajau pe rînd, după cum păreau să aibă legătură cu asteroidul sau nu. Rezerve de oxigen mai aveau pentru șapte zile, iar alimente — cît adusese Sabina — prea puține. Firește că nu-i puteau reproșa nimic — planul inițial era cu totul altul.

„— Racheta K-604 lansată în urmărire. Racheta de salvare R-zero raportează detecție zero."

„— Aici Centrul! Continuați! Alertă în sectorul de spațiu O-NN-33."

„— Sînt astronava Minerva din O-NN-33. Aștept ordine."

„— Minerva, intră sub comanda rachetei K-604" — ceru vocea Centrului. „Frecvența radio pe 19 centimetri este rezervată."

Sabina începu iarăși cu sughițul acela nervos și Emil o bătu părinteşte pe umăr ca s-o liniștească. O ajută să coboare de pe scăunelul turnant, o legă în fotoliu și-i dădu cronometrul să-l repare, deși era sigur că Sabina nu se pricepe și nu mai era în stare de nimic. Asta avea mai puțină importanță ; principalul era s-o știe ocupată cu ceva.

La noua serie de semnaluri ale lui Bogdan nu răspunse nimeni, deși acordase emițătorul pe unda de nouăsprezece cm. Emil controlă nedumerit alimentarea cu electricitate, cablul spre antena din exterior...

— Bogdane, antena ! exclamă el.

Bogdan urmări și el cablul antenei spre exterior și-și duse mîna la gură.

— Antena ! S-a făcut praf la ciocnirea de turn... Recepționăm totuși ! Cum de recepționăm ?...

— Ajunge și un ciot... Ah, de ce nu pot eu să ies afară !...

Cu toate astea Emil lovi în trapa înțepenită. Lovi amarnic, pînă la epuizare, fără s-o clintească nici cu un milimetru. Vizorul frontal nu mergea nici el, spart, căci proteja cabina de micrometeoriți. Reluă deci apăsarea butonului de declanșare electrică a trapei pînă-i amorți degetul. Erau blocați aici, în cușca ovală de oțel...

În orele următoare, receptorul bîzîi enervant și atît. Sabina adormise legată în fotoliu, cu cronometrul desfăcut bucățele în poală.

— Taie legătura la căști, șopti Emil lui Bogdan, arătîndu-i-o.

Bogdan dădu din cap și-o lăsă pe Sabina să doarmă în liniște absolută. Hotărîră să facă și ei cu schimbul, trei ore unul, trei ore altul, fiindcă nu puteau ști cît va mai dura zborul. Drept măsură a timpului luară consumul unei gradații de manometru de la butelia de oxigen. Prima veghe fu preluată de Emil. Schimbă locul cu Bogdan și declanșă magnetofonul, astfel ca toate comunicările să poată fi reproduse și pe urmă. Avea o senzație de vomă din cauza vibrațiilor prelungite ale cabinei; constată cu surprindere că Bogdan adormise tun. Atunci se dezlegă din fotoliu și controlă starea buteliilor fiecăruia. Rămase așa chibzuind la porțiile de apă din canistră. Era destulă apă. Aer aveau pentru șapte zile, iar apă... pentru cel puțin patru luni, fără restricție. Emil căută împrejur un vas pentru electroliză, să descompună apa în hidrogen și oxigen, dar tocmai atunci radioul începu să emită, trezindu-l și pe Bogdan.

„— K-zero. Am detectat urma radioactivă a asteroidului. Ordine."

„— K-604, recepționat. Ai grijă să n-o pierzi, Pavone."

— Pavone a spus...? bîigui Bogdan. Emile, cum a spus : Pavone ?

Emil opri magnetofonul, derulă banda și o puse din nou :

„— K-604, recepționat. Ai grijă să nu o pierzi, Pavone", răsună distinct în căști.

— E tata, Sabina, scoală, e tata ! o zgudui Bogdan.

— Las-o ! scrîșni Emil.

„— Contescule, aici *satelitul F*. Am descoperit în camera lui Emil manuale de pilotaj.

„— K-604, Contescu. Recepționat. Căutați în special materiale despre radio. N-avem certitudinea că știe să umble cu radioul."

Bogdan și Emil se uitară uluiți unul la altul. Sabina făcea eforturi eroice să nu mai sughită, zîmbind strîmb, și răsturnă din poală toate piesele cronometrului, care începură să plutească prin cabină.

— Taică-tu e pe cealaltă rachetă ! zise încordat Bogdan.

— El e, zîmbi fericit Emil. I-am recunoscut vocea. Ia mai încearcă o emisie, Bogdane, poate că totuși...

Degeaba. Fără antenă încercau zadarnic și chiar să fi putut ieși din cabină nu se pricepeau la antene parabolice direcționale.

„— *Satelit F.* Emil nu are nici un manual de radio. Bogdan, în schimb, are."

„— K-604, recepționat."

Un minut întreg se auzi numai țiuitul și zgomotul de fond.

„— Astronava Minerva. Emil Contescu ăsta cîți ani are?"

„— Șaisprezece."

„— El e cel mai mic?"

„— El e cel mai mare. Bogdan are paisprezece și Sabina treisprezece."

„— Auzi nenorocire!" exclamă radistul de pe Minerva. De ce naiba nu v-au spus ce vor? Le dădeați voi și materiale, și propulsor bun, și..."

„— *Satelit F.* Fugarii erau echipați cu butelii standard de oxigen, durată șapte zile, o canistră cu apă și, posibil, cîteva alimente neconcentrate."

„— K-604, recepționat. Mai căutați. Apel, K-zero."

Vibrațiile cabinei începură să capete un caracter periodic. Contorul Geiger-Müller, agățat pe peretele de protecție dintre cabină și reactor, pîrîia îngrozitor, arătînd o creștere primejdioasă a radiațiilor în cabină. Asta mai lipsea! Emil propti cîteva lăzi de perete și cercetă neliniștit cadranele reactorului nuclear: sistemul de răcire se defectase... Temperatura avea să crească pînă la explozia reactorului, și asta

rapid, în cîteva ore. Emil se uită la chipurile celor doi prieteni şi-şi strînse buzele. N-avea nici un rost să-i anunţe, sărcau în aer oricum. Ar fi putut sparge vizorul ca să evadeze în spaţiu, dar asta nu era o soluţie. Era o moarte sigură şi groaznică, asta era.

— Emil, ce-i cu tine, îl atinse cu grijă Sabina.

Ah, şi Sabina asta pierea fără nici o vină, o tîrîseră pur şi simplu în aventură ca pe o canistră cu apă.

— Nu, fată, nu mi-e rău. Ia culcă-te! Intri în cart peste trei ore. Şi tu, Bogdane, hai!

— Tu simţi că vibraţiile-s altfel?

— Dă-le dracului, culcaţi-vă! Gîndiţi-vă la ele în cartul vostru, nu în cartul meu!

— Şi ai să înregistrezi totul?

— Absolut.

Pe la jumătatea cartului se mai stinse unul din cadrane — busola. Emil se uită neputincios la el. Îl desfăcu, crezînd că e slăbit becul, dar becul nu era slăbit. La mai mult de-atît nu se pricepea. Cum busola avusese unul dintre cele mai luminoase cadrane, în cabină se făcu şi mai întuneric, atunci cînd vizorul era opus soarelui. Dar nici asta nu mai avea nici o importanţă.

„— *Satelit F*", bîzîi radioul. „Lipseşte un reactor nuclear de tip 9-R; tot din cimitirul spaţial a mai fost demontat şi un pilot automat de tip Gama."

„— Asta e foarte important. Pavone, confirmă recepția."

„— Recepționat, să trecem la studiu, Contescule."

„— Bun. Mai întîi dă corecție de drum Minervei, c-o ia razna."

Racheta K-zero transmise astronavei date de telemetrie, apoi tăcu. Emil oftă. Studiu, studiu... Ce studiu cînd ei nici nu descoperiseră asteroidul? Apucă îndîrjit microfonul și le anunță apropiata explozie a reactorului. Trecu apoi pe recepție și ascultă îndelung.

Bogdan preluă tăcerea de-a lungul altor trei ore, timp în care Sabina curăți interiorul cabinei și mai plînse puțin. Radiofarul lunii bătea nervos semnalul lui de metronom pînă foarte departe, pe unda de douăzeci și doi de centimetri, pînă la orbita lui Pluton, și recepția lui era singurul semn că nu părăsiseră sistemul solar. Pe alte frecvențe, alte posturi transmiteau știri despre asteroidul fugar, dar nu făceau decît să repete știrile stației-satelit F și ale rachetelor de urmărire.

— Nimic?

— Nimic, raportă Bogdan mohorît, schimbînd fotoliul cu Emil. Și nu mi-e somn, stau cu tine.

— Și eu stau cu tine, Emile, se rugă Sabina.

Emil aruncă neglijent harta cosmică peste șirul de cadrane al reactorului și întoarse butonul de la radio înapoi, la frecvența nouăsprezece cm.

„— ...Pînă acum", recunoscu deodată Emil vocea tatălui său.

Cei doi prieteni îl priviră cu reproș pe Emil, deși treaba asta i se putea întîmpla oricui. Cine nu căuta posturi ? Acuma gata, nu se mai putea face nimic.

„— Atenție, asteroidul ! Vorbește Contescu de pe racheta K-604 ! Reactorul vostru nuclear, de tip 9-R, s-a stricat și lasă o dîră radioactivă. Uitați-vă la cadranul de raport al temperaturii. Al temperaturii. Cum se aude, Pavone ?"

„— Foarte bine, dă-i înainte."

Bogdan smuci harta cosmică de pe cadranele reactorului și căută febril cadranul amintit. Dădu speriat înapoi, de parcă nu reactorul, ci cadranul urma să explodeze.

„— Atenție, asteroidul ! Detașați reactorul nuclear ! Emile, ne adresăm ție, deși poate nu ești disponibil. În cazul ăsta acționează Bogdan. Dacă nici Bogdan nu e disponibil, acționează Sabina. Atențiune : pe tabloul vostru de comandă, în secțiunea roșie, cu butoane și întrerupătoare de culoare roșie, se află butonul DR. Repet : DR. Înseamnă Detașare Reactor. Dacă ați legat corect toate firele, atunci

reactorul este aruncat afară în mod automat. Apăsați butonul DR."

Contescu făcu o pauză, vreme în care Emil aprinse lanterna și căută în sectorul roșu... Sabina plutea lîngă tavan, privind, iar Bogdan luase șirurile de butoane de la capăt, metodic, cum îi era felul, silabisind inițialele.

— Uite-l, arătă Sabina, coborînd.

— Ia degetul, Bogdane, confirmă.

— DR, citi Bogdan, și-abia atunci puse Emil degetul.

— Țineți-vă bine...

Expulzarea provocă un șoc slab și nu se auzi nici un zgomot, căci zgomotul nu se propagă prin vid. Vibrațiile încetară, cadranele reactorului se întunecară toate deodată, astfel că Emil fu nevoit să țină lanterna aprinsă ; observase că Sabina e terorizată de beznă, se tot trăgea lîngă tabloul de bord luminat.

„— Dacă n-ați conectat toate firele și reactorul nu se desprinde" — continuă vocea lui Contescu — „ieșiți din cabină în spațiu, dar numai cu centură de siguranță ! Tăiați legăturile dintre cabină și reactor. Pavone, crezi că au vreo armă la bord ?"

„— Nu cred. Să transmitem instrucțiunile în ipoteza că n-au..."

„— E penibil să transmiți așa în gol", mărturisi parcă secat la suflet Contescu, „cînd n-ai siguranța că ei recepționează... Atenție, asteroidul ! După ce-ați tăiat legăturile să nu împingeți cumva reactorul, că vă schimbați voi înșivă direcția, și nu vă mai găsim. Repet : nu-l atingeți ! Reactorul își schimbă singur direcția !"

„— K-604... K-604..." hîrîi un post slab.

Era straniu în cabină fără vibrații. Cînd scăpaseră de reactor, cabina căpătase o rotație ușoară, dîndu-le voie să privească în toate părțile. Sabina descoperi imediat la telescop reactorul rămas în urmă — două jeturi subțiri albe, unul mai lung decît celălalt. Bogdan avu și el timp să-l vadă, apoi cabina se roti cu vizorul în altă parte.

— Și dacă face explozie, unda lui de șoc nu ne lovește ? întrebă Sabina nu tocmai îngrijorată, ci mai degrabă mîndră de știința ei.

— Lovește ! Cum naiba ? pufni Bogdan. Undele de suprapresiune au nevoie de medii ca să se propage. Simți tu aer pe-aici ?

— N-am să te mai întreb nimic pe tine, se revoltă Sabina.

— Haide, gura ! îi potoli Emil.

Sabina îl mai sicîi totuși pe Bogdan, zicîndu-i că aerele pe care și le dă sînt suficiente pentru propagarea undelor alea...

Emil se gîndea că prin desprinderea reactorului, asteroidul rămăsese fără picioare, zbura din inerție. Cu ce anume viteză zbura, și ce șanse mai aveau navele de salvare să-l prindă din urmă, era greu de spus. Mai avea la dispoziție retro-rachetele și ar fi frînat, dar ce rost avea să graviteze în nemișcare cînd, de bine, de rău, viteza de-acum îl putea duce undeva ? Își aminti apoi de rezervele de oxigen și se uită mohorît la manometru : încă șase zile, o sută patruzeci și patru de ore. Navele K, o dată cu detașarea propulsorului, aveau să piardă dîra radioactivă după care se țineau.

La șaisprezece ore, după înlăturarea pericolului de explozie, în cartul lui Bogdan, K-zero începu să emită repetat :

„— Satelit F, explozie atomică în sectorul de spațiu O-NN-35,8."

„— Recepționat. Astronava Minerva detașează un rachetoplan în aria exploziei și comunică observațiile. Concentrare radar în O-NN-35,8."

„— Contescule..."

„— Am auzit, Pavone, am auzit și eu", șopti stins biochimistul, făcîndu-l pe Bogdan să mai încerce o dată pe emisie, să le spună că nu-i adevărat, să vină, că ei trăiesc, să nu-i lase înghițiți de noapte...

„— Minerva! Detecție radar. Corp cu viteza de 60 080 km/sec. în sectorul O-NN-36, direcția O-NN-37."

„— K-604, recepționat. Asteroidul nu poate atinge viteza asta. Ar urma să se îndrepte înspre O-NN-38. Minerva, detașează alt rachetoplan pentru studiu.

Chiar detecția asta nesigură păru să învioreze echipajele din urmărire, căci Pavone și Contescu dădură ordin la două stații radar să cerceteze sectorul de spațiu O-NN-38.

Sabina îi bombăni îndelung că n-o treziseră. Ca un făcut, tot dînsa localiză la telescop pata luminoasă a exploziei reactorului și constată pentru întîia oară cît se micșorase Pămîntul, și cît de mult se mărise planeta Marte. Amîndouă planetele păreau cam de aceeași mărime, dovadă că erau mult mai aproape de Marte. Peste 24 de oare primeau suficientă lumină de la Marte ca să distingă jocul dintre lumină și întuneric o dată cu rotirea vizorului.

K-604 le tramsmitea instrucțiuni privind diverse cazuri de avarie, și Emil asculta emoționat vocea nazală a tatălui său ; îi vedea parcă buzele articulînd cuvintele, ochii cenușii fixați pe microfonul din față. Erau transmise indicații de folosire a buteliilor de oxigen, de electroliză a apei din canistră și de captare a gazelor. Sfaturi pentru Sabina, retransmise de K-604 de la maică-sa — aflată pe *satelitul F*

— să nu plîngă, să caute în buzunarul din dreapta al costumului spaţial pilulele cu vitamina C — indicaţii privind somnul, aparatura de pilotaj automat, mîncarea, staţia de radio, bateriile solare, generatorii de electricitate şi retro-rachetele.

Erau indicaţii generale, multe din ele cunoscute, dar le făcea nespus de bine în izolarea de-acum. Oxigen mai aveau pentru patru zile; toţi ştiau asta. Bogdan şi Sabina aproape că-şi făcuseră o lume a lor, de speranţă, în care nu-l mai primeau pe taciturnul de Emil, iar acesta nu voia să le tulbure iluziile. De ce-ar fi făcut-o? Realismul tot nu mai folosea la nimic. Apoi Bogdan avu o adevărată criză de disperare privindu-şi manometrul şi carturile recăzute în monotonie.

Astronava mineralieră Crystal i-a reperat cu foarte mult dubiu, fiindcă asteroidul începuse să cadă spre Marte, iar impulsurile radar erau tulburate şi de reflexiile de pe satelitul natural Phobos. Toate celelalte nave de urmărire au descoperit şi ele asteroidul în cădere şi s-au lansat în cea mai mare viteză la intercepţie. Dar se găseau mult prea în urmă ca să-l poată intercepta la timp.

„— K-604. Emil, e nevoie de calm. V-a atras planeta Marte, cred că aţi recunoscut-o. La centurile ei de radiaţie să nu te gîndeşti, că nu-s puternice şi nu vă primejduiesc."

— Nu, tată, răspunse involuntar Emil.

„— Trebuie să dozezi frînarea în atmosferă. Dacă nu știi să frînezi, te aprinzi ca un meteorit la frecarea cu aerul, iar dacă frînezi prea tare, nu-ți rămîne combustibil să te așezi lin pe sol. Uită-te la termometrul blindajului exterior. Să nu te sperii de flăcări și de căldură. Acolo n-am să te mai pot ajuta, fiindcă voi nu sînteți radio-protejați și recepția se întrerupe la intrarea în atmosferă. Te descurci singur. Sîntem la 300 000 km. în urma ta."

— Legați-vă, ordonă Emil, frînt de îndoieli și nesiguranță.

Bogdan și Sabina se legară fără nici o vorbă, amuțiți de frică. În lumina lanternei aprinse arătau livizi și transpirați, dar culmea culmilor fu gestul mecanic cu care înghiți Sabina o pastilă de vitamina C, de parcă asta avea să-i fie mîntuirea.

„— La sol o să puteți recepționa iarăși. Dacă șocul e puternic, rămîneți în fotolii pînă vă reveniți. Nu fiți îngrijorați dacă se strică radioul, noi o să vă găsim. Vă găsim repede. Cine se simte mai în putere, iese din cabină, lasă trapa deschisă, ca să se răcească interiorul, și ne poate ajuta întinzînd o parașută la sol.

Zburau de-acum aproape de suprafața lui Marte, deasupra emisferei cuprinsă de întuneric, pe o orbită polară. Emil fixă cabina cu vizorul în jos,

dar consumă prea mult combustibil din rezerva retro-rachetelor. Aşadar după doi ani de învăţătură nu era în stare să execute bine nici cea mai simplă manevră, nu ştia să repare nici măcar un instrument atît de simplu ca busola... Atunci cîţi ani mai trebuiau ca să devină pilot, cum visa Emil?

Cabina fu inundată de lumina celeilalte emisfere, şi nu era nevoie de altimetru ca să-şi dea seama că mai coborîseră. Păturile de sus ale atmosferei nu le încălzeau prea tare blindajul, fiindcă erau foarte rare, însă jos, în gazele de azot şi bioxid de carbon, avea să fie prăpăd. Priviră calota albă de zăpadă a Polului Nord, zdrenţuită la margini, apoi terenurile vaste de vegetaţie pitică, de culoare brună-verzuie, faliile şi zonele aride ecuatoriale, sparte de vulcani stinşi. În patruzeci de minute ajunseră deasupra Polului Sud, apoi din nou în bezna nopţii marţiene.

Receptorul începu să bîzîie constant. Blindajul se încălzi uşor, formînd acea teribilă peliculă de plasmă care te izolează în mod absolut de mediul înconjurător, pînă ce reuşeşti să reduci viteza sub un anumit punct critic. Bogdan se străduia să menţină claritatea postului, mînuind acordul fin — treabă altminteri de prisos — dar bîzîitul avea să se intensifice. Sabina era obsedată de termometrul blindajului, vorbea ceva cu Emil, gîngăvind nervos, şi

Emil știa prea bine că-i cere să pornească retro-rachetele, să frîneze — ca și cum el n-ar fi vrut. Dar de ce nu se uita și la indicatorul rezervei de combustibil ?

Bogdan renunță cu un gest de disperare să mai capteze postul rachetei K-604, deși speranța îl făcea să țină radioul deschis. Își strînse centura de legătură și rămase privind pe vizor la pînza subțiratică a atmosferei marțiene. O mai văzuse de nenumărate ori la televiziune, în transmisia roboților și a celor douăsprezece nave care o vizitaseră pînă acum. Undeva lîngă ecuator, acolo unde temperatura atingea și 30° C., se găsea o stație-far care se stricase din cauze necunoscute.

Șocul primei frînări le întunecă vederea. Emil uitase că hotărîse să aterizeze pe emisfera luminată, în zona ecuatorială — ar fi fost fericit să aterizeze oriunde, numai să rămînă întregi. A doua frînare le zdrobi piepturile în chingile fotoliilor, cabina începu să vibreze adînc — habar n-avuseseră că mai exista și un calcul de rezistență a materialelor cînd făcuseră cabina. Panoul de comandă crăpă văzînd cu ochii. În căști suna un fișiit aspru și Bogdan întinse torturat mîna să stingă radioul, însă mîna devenise foarte grea. Retro-rachetele lucrau în regim continuu, temperatura blindajului se ridica mereu. („Să nu te sperii

de flăcări şi căldură!") Iar indicatorul rezervei de combustibil trecuse sub jumătatea scalei. Emil căută terorizat solul... Era chiar sub el : alb, nemişcat, încremenit. Abia după cîteva secunde înţelese el că debitul retro-rachetelor egalase farţa gravitaţională şi că atîrnau în nemişcare la vreo optzeci de metri înălţime. Combustibilul se consuma vertiginos. Emil reduse prea mult jetul retro-activ şi începură să cadă fulgerător, şi doar la cîţiva metri înălţime reuşi Emil să anihileze căderea. Le pocniră dinţii în gură izbindu-se de sol. Cabina de oţel ricoşă înalt, cu retro-rachetele zdrobite. Se rostogoli cîţiva zeci de metri pe o pantă uşoară şi se izbi de o stîncă, unde încremeni.

În jur era lumină. Vizorul primea reflexia zăpezii. Capetele lui Emil şi Sabina atîrnau ca frînte în calotele lor transparente, dar buzele lui Emil se mişcau, ba chiar i se văzu şi limba o secundă. Bogdan le controlă funcţionarea buteliilor de oxigen, apoi îşi controlă propria butelie. Toate mişcările mîinilor, îngreuiate acum şi de gravitatea lui Marte, îi provocau înţepături insuportabile în coşul pieptului. Îşi descătărămă centura, apoi făcu acelaşi lucru cu centurile celorlalţi. Asta păru să-l uşureze neînchipuit de mult pe Emil, căci scoase iarăşi limba şi-şi linse

satisfăcut buzele, ca după o prăjitură. Apoi deschise ochii și rămase privind fix în față.

Sabina abia putea să răsufle. Frînarea sălbatică îi strînsese coastele în chingă, sau îi rupsese ceva înăuntru, căci nu se putea mișca. Bogdan culcă spătarul fotoliului și o ajută să se întindă. Altceva nu mai putea face.

Alte cîteva cadrane erau stinse. Dintre generatorii auxiliari de electricitate mai funcționa unul singur: se auzea zumzăind și Bogdan nu reușea să înțeleagă de ce stăruia. Judeca greoi și avea reflexele încetinite, de om drogat, însă recăpătase de undeva sentimentul siguranței. Emil văzuse că oxigenul le mai putea ajunge pentru încă treizeci și una de ore. Cu oxigenul electrolizei — poate cinci, șase ore în plus.

— De ce se aude huruind generatorul? întrebă Bogdan, mereu torturat de enigmă.

— Îl aud și eu, articulă Sabina, dar se văzu cît îi pare de rău că vorbise.

Emil păru să-l audă pentru întiia oară.

— S-o fi crăpat blindajul și s-a umplut cabina cu aer, zise șovăitor Emil, privind împrejur. Ia uite...!

— N-am deschis-o eu... bolborosi Bogdan, privind uimit trapa deschisă, care-l hipnotizase pe Emil. Nici nu știu butonul.

Emil se sculă în picioare pe fotoliu și se trase prin deschizătură afară, dar căzu imediat grămadă, zvîcnind din degete.

— E fierbinte blindajul, a ieșit fum din mănușă.

— Ia vezi, nu s-a ars ? căută Bogdan.

— Dacă se ardea mănușa auzeai fisiitul aerului din costum țîșnind afară. Nu s-a ars, dă-o dracului.

Muncirăamîndoi cu șurubelnițele la desprinderea unei plăci de cauciuc silicon, extrem de bun termoizolant, și-l tăiară în patru fișii egale. Apoi fixară cu un clei special fișiile pe laturile din afară ale trapei, mulțumiți că pot lucra în condiții de gravitație naturală ; e drept, sub jumătatea celei de pe Pămînt, dar gravitație ! Să scapi șurubelnița din mînă era o plăcere, nu-ți mai trebuia magnetul ca s-o pescuiești din plutirea ei liberă prin cabină. Dar aceeași gravitație îngreuna considerabil respirația Sabinei. Singur Emil știa, deocamdată, că se putea întîmpla să fie și mai rău decît atît — să n-aibă ce respira de fel.

După o oră de lucru, Emil sări afară peste o crustă subțire ca de brumă, însă compactă și sticloasă. Albeața întinderilor îi înțepă ochii în primul moment, apoi sticla calotei își schimbă automat culoarea și peisajul deveni suportabil. Cabina de oțel se proptise de o stîncă. Se vedea distinct urma pe care se rostogolise pînă la stîncă — topită de căldura blindajului ; frigul regiunii polare înghețase apa la loc.

De jur împrejurul cabinei era terenul mlăştinos, iar prin topirea straturilor din profunzime, cabina se adîncise de fapt cu vreo două palme în sol. Acolo avea s-o cuprindă îngheţul veşnic.

— Stai pe-aproape, se auzi vocea lui Bogdan, îţi arunc paraşuta.

— Sterilizeaz-o.

Paraşuta căzu lîngă el, la fel de albă ca şi întinderile pustii. La ce s-o mai întindă ? Aici trebuia, dimpotrivă, un material de culoare neagră, dar de unde să-l scoată ? Emil lăsă paraşuta jos şi urcă de-a lungul urmei pe care se rostogolise cabina, către vîrful pantei. Luă cîteva trînte şi aluneca de fiecare dată îndărăt, tîrîş, pînă la brîul de stînci, din vale. Privirea lui cercetă întinderea albă şi dezolantă, cu dealuri domoale, erodate de îngheţuri şi dezgheţuri succesive, şi de permanenţa vîntului solar. Pe undeva pe aici trebuia să se afle şi cei patru roboţi de supraveghere a calotei sudice. Părea că nimic nu se mişcase din loc de la începutul lumii. Dar Emil ţinea bine minte vulcanii stinşi din zona ecuatorială, iar cea de-a patra astronavă televizase chiar şi o erupţie mică. În plus, văzuse în Muzeul Cosmosului mostre din vegetaţia pitică a planetei Marte, care schimbau impresia de pustietate a peisajului. A douăsprezecea astronavă, „Galileo Galilei", a stîrnit uimire

pe Pămînt aducînd o dipteră, o insectă cu două aripi, care nu s-ar fi putut dezvolta pe Terra decît în prezența vegetației arborescente. Deci, viața pe Marte nu depășise stadiul nevertebratelor, fapt care n-avea absolut nici o importanță pentru Emil în clipa aceea, ba se și mira de sine că stă și pierde așa timpul.

Spre nord, spre ecuator, căuta el cu ochii. Aici orizontul era mult mai aproape fiindcă și curbura planetei era mai accentuată. Dacă ar fi aterizat în zona de topire a zăpezilor, ar fi avut apă berechet, iar oxigenul n-ar fi fost o problemă. Dar n-avea nici cea mai mică idee la ce depărtare se află de acea zonă. Deosebi totuși un punct întunecat pe suprafața albă și-l informă pe Bogdan prin radio că se duce în explorare.

Mersul n-ar fi fost o dificultate, aici cîntărea foarte puțin, însă nu mai mîncase de nu mai ținea minte. Crusta albă și subțire plesnea lung, ca gheața, cu un zgomot sec. Mai luă cîteva trînte, fără să se lovească tare, și hotărî să confecționeze niște patine cu șina încălzită de o baterie electrică, astfel ca frecarea să se facă mai lesnicios pe firul subțire de apă.

Emil se uită împrejur și după ceva combustibil, deși, fără nici o nădejde. Fumul dens al unui foc s-ar fi văzut de foarte departe, dar cu ce naiba să facă focul? Deocamdată lăsă orice gînd deoparte și

se concentră asupra petei negre de care se apropiase. Nu dădu buzna. Făcu un ocol mare și înțelese că solul fusese spart de căderea unui meteorit mare — i se vedea bine pilnia adîncă. Pereții pilniei prinseseră de-acum o pojghiță de gheață, deși fenomenul era recent. Însemna că și alte pete negre de pe suprafața zăpezii puteau fi luate drept cratere meteoritice. Chiar și cabina spațială. Ar fi fost groaznic să fie confundați cu un crater!

Se întoarse pe propria-i urmă. Ceva mai încet, căci obosise, și-l dureau coastele de răsuflet. Ajunse aproape istovit, nici nu mai urcă în cabină, ci rămase lungit pe zăpadă.

— Sabina, tot așa — mormăi Bogdan. Iar receptorul s-a zdruncinat și nu mai funcționează.

— Îl repari tu, răspunse Emil.

— N-am nici o piesă de schimb, cu ce vrei să-l repar?

— Demontează pilotul automat.

— Pilotul automat nu-i aparat de radio! zise îmbufnat Bogdan, de parcă tot el era vinovatul. Tu ce-ai făcut?

— Crater meteoritic. Dar cu radioul nu te lăsa.

Bogdan nici nu-i mai răspunse. În cei doi ani de pregătire secretă Emil studiase pilotajul, iar el — transmisiunile. Sabina se alipise echipajului abia în urmă cu trei luni; ce poți să înveți în trei luni? El

prinsese temeinic secretul depanajului receptoarelor, descurca toate firele ca pe apă, dar fără un condensator de schimb, radioul era mut.

Dar-ar dracu în ea de organizare ! Cine putea să-şi închipuie că n-or să acosteze la docul patru, ci tocmai pe Marte...?

— Bogdane, hai să instalăm un proiector, două, pînă ce nu se înnoptează.

— Eu nu cred că ajung ei în noaptea asta pe Marte.

— Poate ajung, i-o tăie celălalt. Caută un cablu. Intră tu în cabină şi aruncă-l afară. Şi mai vorbeşte cu Sabina.

Instalară la capătul cablurilor două proiectoare de nouăzeci de waţi şi le făcură proba. Emil îşi fixă şi el lanterna de trapă, astfel că *navele K* ar fi văzut un triunghi distinct de lumină — dacă navele K reuşeau să ajungă pe Marte în timpul nopţii. Intrară unul după altul în cabină.

Nici nu ştiau ce să-i spună Sabinei. Ce să-i spună ? Vorbiră şi ei despre navele care se apropiau — întîi a lehamite, pe urmă din ce în ce mai antrenaţi, pînă cînd ajunseră cu gîndul pe Pămînt, unde nu-i aştepta din păcate nimic bun... Mîncară porţia hotărîtă de Emil, apoi îşi traseră carturile la sorţi : Bogdan întîi, drept pentru care Emil coborî speteaza fotoliului şi

adormi buştean, în cîteva secunde. Sabina moţăia numai, trezită mereu de cîte un junghi în capul pieptului.

Pe la miezul nopţii, Emil preluă mahmur veghea şi turnă apă în vasul pe care-l sudase Bogdan pentru electroliză. Era perfect, nu curgea un strop. Ieşi din cabină cu simţămîntul celui care iese noaptea în ger ; dădu ocol cabinei, proiectoarelor şi rămase timp îndelungat cu ochii ridicaţi la cerul plin de stele. Nu mai recunoştea nici o constelaţie. Uneori tresărea văzînd dîrele joase de foc ale meteoriţilor; ba chiar i se păru că simte şocul unei izbituri apropiate. Aici meteoriţii nu mai apucau solul. Se retrase în cabină şi începu să construiască un radiator, cu care intenţiona să topească zăpada pe două cărări dispuse în cruce. O cruce neagră pe zăpadă.

Bogdan se sculă la fel de mahmur şi se împiedică zdrăngănind în radiatorul celuilalt. Mai cercetă o dată receptorul, văzu că n-are leac pentru el, şi rămase în cadrul trapei privind străinul cer. Îl cam încolţeau somnul şi foamea. Supse o gură de apă prin tub şi se mai trezi. Rece apă ! Luă o probă de zăpadă şi se înapoie cu ea în cabină, unde o puse în analizatorul chimic. Dădu satisfăcut din cap — era precum bănuise, zăpadă carbonică şi vapori de apă condensaţi. Apoi izolă un fulg şi-l puse sub microscop. De data asta nu mai dădu din cap, căci nu ştia

ce fel de impurități erau acelea — cenușă vulcanică, pulberi sau vreo formă organică minusculă ? Microscopul era de slabă putere, îl primise Emil cadou de la taică-său, biochimistul Contescu. „Orice s-ar spune, gîndi Bogdan, o navă nu se echipează cu obiecte primite cadou, ori luate de la fiare vechi. De aceea crapă și plesnesc toate."

Pe la jumătatea cartului său, Emil văzu o geană de lumină către răsărit, și fără nici o altă trecere, apăru orbitor soarele. Întinderile, ireal de albe, amplificară lumina, însă frigul era stăpîn absolut ; nu se vedea nici un semn de evaporare. Asta era bine. Cine să-i mai vadă prin ceață ? Emil uită proiectoarele aprinse și coborî în cabină să termine cu radiatorul. Dar... pacoste ! cînd încercă să-l scoată afară văzu că nu poate, trapa era mult prea mică. Se ocărî cum îi veni la gură, și continuă să bombăne tăind radiatorul în două. Scoase bucățile afară și le sudă la loc, găurind zăpada împrejur. Apoi căută cabluri și le înnădi, căci avea de gînd să facă niște cărări foarte lungi, să se vadă. Probabil că pierduse ceva timp cu lucrul, căci Bogdan se trezi singur.

— Ce facem, mîncăm sau cuplez radiatorul ? întrebă Bogdan.

— Chiar, hai să mîncăm ceva ! Ce-i cu Sabina ?

— Doarme, nu știu. Tot porție de aia pe sfert, mizerabilă ?

— Nouă, tot. Iar Sabinei, ca de obicei, normală.

— Ah, ce-am să mai mănînc acasă ! gemu Bogdan, înghiţind de cîteva ori în sec.

Emil se uită involuntar la cer, apoi îl zori pe Bogdan să intre. Sabina se simţea parcă mai bine, i se mai roşiseră puţin obrajii şi se strîmba mai rar. Ea nu-şi făcea probleme că mai puteau respira doar douăzeci şi trei de ore — şi bine făcea. Aflase de la Bogdan că aparatul de electroliză e gata şi, cum povestea asta i se părea nemaipomenit de tehnică, era chiar veselă. Emil nu suportă veselia ei inconştientă şi ieşi din cabină. Băgă el singur radiatorul în priză. Firele groase de tantal se înroşiră, scoţînd aburi din sol, aburi care se condensau pe loc şi precipitau sub formă de pulbere albă.

— Bogdane, vino ! Dă drumul şi la compresor, iar tu mergi în urma mea şi spulberă cu jetul de aer pulberea asta nenorocită... Altfel nu se cunoaşte nimic...

În momentul în care Bogdan cuplă şi compresorul, se auzi un pocnet şi generatorul prea încărcat de atîtea aparate se arse.

— Ce-ai făcut, mă ? şuieră Bogdan, ameninţător, strîngînd pumnii.

Emil se năpusti fără veste asupra lui şi-l trînti cu o piedică la pămînt. De uimire, Bogdan scoase doar un icnet ; apoi Emil fugi către cabină şi dispăru

înăuntru. Totul se petrecuse atît de rapid, încît Bogdan nici nu se ridicase de pe zăpadă cînd îl văzu pe celălalt întorcîndu-se. Îl urmări din ochi cum se duce la generator și stă nemișcat în fața lui.

— Înjură, ce aștepți ? Sabina nu aude. Să nu știe.

— De ce să nu știe ? zbieră Bogdan, sculîndu-se. Tu ești de vină ! Cu rabla ta de radiator ! Și nici n-ai stins proiectoarele — cum vrei să nu se ardă generatorul ? Cum, mă, cum ? Ce faci acum cu electroliza ? Ce faci ! ? Fă-o tu, na, deșteptule, na ! izbi Bogdan cu picioarele în furtunul compresorului.

— Nu te mai agita atîta, risipești oxigenul, zise Emil.

Arăta foarte bătrîn Emil, cu umerii căzuți și adus de spate, deși părea încîntat că terminase o luptă știută numai de el. Înfățișarea asta îl sperie mai tare pe Bogdan decît avaria generatorului, și decît orice altă catastrofă. A, n-avea de gînd să rămînă singur în pustietatea asta dușmănoasă, cu toate lucrurile vraiște ! Emil n-avea dreptul să-l lase singur. Merse întins la dînsul și-l răsuci de umeri.

— Tu n-ai voie, îl zgudui Bogdan amarnic. Dă-l naibii dacă s-a ars, facem altceva.

— Ce ?

— Altceva !

— Oxigenul se termină în douăzeci de ore.

— Vin rachetele pînă-n douăzeci de ore. Hai să... facem ceva, gîndește-te la Sabina !

— Ce pot face ? întrebă jalnic Emil.

— Dacă stai așa, Sabina se uită la tine și înțelege. Degeaba i-ai întrerupt legătura.

— Dar nu mai avem nimic de făcut, decît să așteptăm douăzeci ore. Arată-mi tu ceva și fac !

— Să ne gîndim, nu se poate !...

— Da, zise ascultător Emil.

Bogdan se învîrti pe loc, părînd că așa gîndește și el. Pe cît de bleg și resemnat arăta Emil, pe atîta de vulcanic se arăta Bogdan, însă din nici unul nu scăpără ideea salvatoare.

Singura lor sursă de energie era în momentul acela bateria din mînerul lanternei — căci de bateriile individuale nu puteau dispune : ele asigurau ventilația costumului și temperatura optimă. Dacă n-ar fi fost siliți să arunce în vid reactorul atomic ar fi putut ierna pe Marte !...

Din aceste prime momente de maximă încordare nu ieși însă nimic. Bogdan privi deznădăjduit fața pustie a prietenului său, se învîrti iarăși pe loc și-l invită hotărît să mănînce. Da, să mănînce, repetă el, văzîndu-l uluit. Ultimul prînz. Ultimul, pînă ce aveau să-i repereze navele K. Și într-adevăr flecăreala Sabinei, mîncarea, veselia artificială a lui Bogdan îl mai întremară pe Emil. Vreme de o jumătate de oră fu pace. Ce înspăimîntător de repede trecea timpul ! Cu

cită seninătate aţipise Sabina, cu oxigen pentru numai nouăsprăzece ore de viaţă...

Bogdan întrerupse recepţia căştilor Sabinei şi ieşi fără zgomot afară. Soarele era la zenit, şi nicăieri nu era umbră. Mîine n-aveau să-l mai vadă la zenit, căci perioada de rotaţie a lui Marte era de 24h 37' — cu 5 ore mai mult decît puteau ochii lor să mai vadă. Şi cît oxigen era împrejur ! În zăpadă, în mineralele oxidate, ba chiar şi în aerul rar era oxigen ; şi în rachetele K. La ora asta trebuie să fi început survolarea — kilometru pătrat cu kilometru pătrat al planetei. Două rachete K, astronava Minerva şi mineralierul Crystal.

Bogdan demontă tot ce putea demonta din cabină : carcase, pupitre, plăci de cauciuc şi foi de tablă, apoi cără afară toate lăzile, vasele, hainele, cărţile, colacii de cablu, contoare şi aparate detaşabile, pe care începu să le înşire într-un mare pătrat de jur împrejurul cabinei. Meteoriţii şi vulcanii spărgeau de obicei cercuri, aşa că pătratul lor s-ar fi văzut numaidecît. Emil privea. Nu era treabă pentru doi oameni, dar o mînă de ajutor tot ar fi putut să-i dea. Bogdan se uită mai bine la el şi nu mai zise nimic ; după cum îşi ţinea Emil ochii, încrucişaţi spre vîrful nasului într-un fel foarte concentrat şi hazliu, însemna că urmăreşte o idee. Asta era mai mult decît toate pătratele posibile. Îşi opri strigătul pe buze.

— Cu ce aprinzi tu cărțile și hainele astea, Bogdan ?

— Păi, frec și eu două cărți între ele pînă iau foc, glumi el. O să demontez lentilele telescopului și concentrez razele soarelui pe ele...

— Nu, că telescopul îmi trebuie mie. Vreau să descopăr unul din cei patru roboți din regiune. Ce zici, o baterie ne-ar ajunge pentru electroliză..? Pe urmă o ducem la loc.

— Bravo ție ! izbucni Bogdan. Tu cauți la Est și eu la Vest.

— Bogdane și Sabina ?... Vezi ? Vedeți ?

— Cît lipsim O oră...

— Lasă, tu prepară electrolizul, fă semne ; dacă apar rachetele, ce, n-ai destulă treabă ? Lentilă găsești la microscop, sau tai una din vizorul frontal.

Emil căută din ochi cea mai înaltă colină din apropiere și-și făcu vînt pe crusta de zăpadă înspre ea. Crusta pîrîia slab, și pe alocuri ceda, făcîndu-l să ajungă cu capul înainte pe distanțe de zeci de metri. Cu totul cîntăreau așa de puțin, pe Marte, căzăturile lui Emil... Adevărata primejdie pîndea lentilele telescopului, așa că la fiecare poticneală Emil se răsucea prin aer, astfel ca telescopul să nu atingă solul.

Relieful alb și aparent neted, văzut de lîngă cabină, era mai puțin alb și neted pe măsură ce înaintai către orizont. De pe urma ploilor meteoritice, zăpada părea ciupită de vărsat. Platoul era de o netezime relativă, cu văi de eroziuni, coline domoale, parcă fără vlagă, sub lumina lovind ca un ciocan, că vedeai razele sărind, reflectate în sus. Vizibilitatea era bună pînă la marginea orizontului fumuriu, iar deasupra capului, unde grosimea aerului era cea mai mică, se vedeau stelele cele mai strălucitoare. Emil vedea adesea stelele în căderile sale.

La vreun kilometru depărtare se găsea o colină și mai înaltă, parcă în ciudă mai înaltă ; Emil înfipse totuși trepiedul și montă telescopul acolo unde se afla. Ca punct stabil de reper luă cabina, la care se uită întîi. Bogdan nu era afară. Probabil că o ținea de vorbă pe Sabina. Dacă stațiile lor portabile de radio ar fi avut bătaia mai mare de 200 de metri distanță — altminteri, suficientă pentru comunicările de pe o stație-satelit — i-ar fi transmis lui Bogdan să observe neîntrerupt cerul și să mai amîne flecăreala.

În ce privește pătratul acela uriaș trebuie spus că sărea într-adevăr în ochi ; se cunoștea că e opera unor mîini omenești. Spre Vest de cabină, și dincolo

de ea, platoul avea o strălucire orbitoare. Prin obiectiv defilară doar gropile meteoritice. Emil nu se aştepta să descopere robotul aşa cum fusese el lansat, ci acoperit de brumă, de aceea studie cu amănunţime fiecare colţ de stîncă, fiecare detaliu de relief, fapt care-i obosi peste măsură ochii. Înălţă puţin trepiedul, ca să nu mai stea cocoşat, şi mută milimetric obiectivul mai departe spre Vest. După puţină căutare, se opri asupra unei păreri de abur, sau pulbere, care nu se ridica mai sus de un metru. Bloca telescopul în poziţia aceea, aşteptă cîteva secunde, ca să-şi odihnească ochii şi mai privi o dată. Era mai degrabă aburul unei surse termale, un geizer pitic, sau aşa ceva. Emil şovăi, apoi deblocă telescopul şi cercetă mai departe. Nimic. Mută fin obiectivul cu încă un grad. Din patru roboţi lansaţi pe calota polară sudică, găsea el măcar unul. Chiar dacă era nevoit să parcurgă distanţa pînă la orizont. Dar timpul se ducea. Cercetă manometrul buteliei şi socoti că mai are şaptesprăzece ore de viaţă. Sabina, fiindcă nu se mişcase aproape de loc, trebuie să fi mai avut optsprezece, nouăsprezece ore.

Străbătu astfel cu telescopul regiuni vaste, pînă ajunse să se întoarcă cu spatele la cabină. Soarele începuse să coboare, lucru folositor, căci obiectele în relief se detaşau pe fondul platoului şi printr-o umbră mai lungă. Împrejur era o linişte atît de com-

pletă, încît Emil făcu cîțiva pași încoace și încolo, ca să-și probeze receptorii.

Acuma, naiba știe, parcă se vedea un robot... Stătea cam pe jumătate ascuns după o stîncă. Ca să nu facă drumul degeaba, Emil umflă trepiedul cu telescop cu tot și alergă pe vîrful altei coline, de la stînga. Nici din poziția asta nu se vedea tot, însă nu mai încăpea nici o îndoială că descoperise un robot. Emil își jalonă mintal drumul, strînse trepiedul și încercă în zadar să stabilească legătura cu Bogdan ; stația portabilă de radio bătea tot două sute de metri, indiferent că funcționa pe Marte sau pe Pămînt. Ce imprudențe colosale făcuseră !...

Cei aproximativ doi kilometri se dovediră mai mulți, pe măsură ce Emil străbătea drumul. Întîlni un alt gheizer miniatural, împrejurul căruia zăpada se topise, scoțînd la vedere roca goală, cenușie. Aplecîndu-se la marginea bălții calde, Emil distinse uimit niște minuscule ființe. Băgă mîna în apă, dar nu reuși să prindă nimic. Asemenea vietăți nu văzuse în muzeul de istorie naturală a planetei Marte, deși taică-său, biochimist cum era, îl purtase zile la rînd prin toate sălile. Păcat că nu putea trage nici un folos din descoperirea asta. Dar simpla prezență a vieții, acolo unde nici nu crezuse că poate exista, îl mai făcu să prindă inimă.

Ajunse ceva mai la dreapta țintei și se miră că nu se rătăcise încă din pricina uniformității peisajului. Văile se făcuseră mai adînci, pereții mai abrupți, căzăturile se înmulțiseră și ele într-atîta, încît Emil putea spune că înaintase mai mult tîrîș. Rămase așa derutat printre stînci ; cum dracu, adică văzuse bine robotul de la patru kilometri depărtare, și-l pierdea aici, la doi pași ? Înaintă mai mult printre stînci și prinse deodată nu zgomot străin. Întîi privi tulburat cerul, dar zgomotul nu venea dintr-acolo. Era un vuiet inegal, profund, care înceta pentru scurt timp și iar revenea. Emil nu mai auzise nici un robot făcînd așa. Strînse telescopul în mînă ca pe un sprijin real și dădu colțul mai multor stînci ; vuietul se amplifica. Putea spune că merge pe meandrele unui torent, cu maluri înalte de doi, trei metri. Apoi văzu o deschizătură ovală, neagră, în malul stîng. De aici pornea vuietul, dar nu dinăuntru. Era o cavitate de rezonanță stranie, bătută de vînt. Atunci Emil constată că pornise vîntul, un vînt slab, care purta leneș trîmbe de pulbere de zăpadă de-a lungul albiei fostului torent. Alte trîmbe cădeau înăuntru de peste buza malurilor, semn că vîntul se pornise peste tot platoul. Emil grăbi pasul. Găsi o surpătură în mal și urcă de-a bușilea pe platou, unde primi în față pulberea fină a zăpezii. Da, se stricase vizibilitatea. Robotul îi stătea însă chiar dinainte.

Suporții erau cufundați în sol pînă la jumătate, astfel că robotul părea încremenit acolo pe veci. Emil îi curăță bateriile solare de zăpadă, legănă antena cu mîna și începu să-i dea ocol, în căutarea bateriilor chimice. Totul i se părea nefiresc și nu credea decît în telescopul pe care-l ținea în mînă. Recunoscu pe rînd magnetometrele, analizatorii de praf, microscopul automat, un densimetru și detectorul de proteine. *S 4*, citi Emil *Sud-4*, deci dăduse peste cel de-al patrulea robot. Emil își lipi casca de învelișul robotului și nu distinse nici un zgomot. Însemna că e pus în funcțiune numai la semnalele radio de pe Pămînt. O să se mire Pămîntul că S-4 s-a stricat așa repede, gîndi Emil, punînd telescopul și trepiedul jos. Trase fermoarul trusei de instrumente și alinie pe zăpadă foarfecele de tablă, șurubelnița, dalta, un clește și un ciocan. Cu părere de rău trebui să-i taie burta în două. Lucra spornic, degajat și chiar vesel, deși mai avea oxigen pentru șaisprezece ore. Uitase să-i spună lui Bogdan să strîngă zăpadă multă, multă. Poate că-i trecea lui singur prin cap. Încă o oră demontatul bateriei, încă una drumul înapoi și încă una pentru electroliză — trei ore din o sută șaizeci și una. Rezervă de treisprezece ore. Nu era nici o grabă. Acum primejdia venea din partea alimentelor, dar rachetele nu puteau să fie departe.

Emil îndoi tablele tăiate și se uită la robot. Îndepărtă un panou cu filme și găsi grupul bateriilor chimice de rezervă alături de cutia pilei atomice. Una, două, trei, trei baterii chimice. Mai bine să le ia pe toate ; da, pe toate, mai bine. Și nu strica să demonteze și bateriile solare, așa, din prudență. Timp n-avea ? Rupse la iuțeală cablul cel lung al antenei și legă toate bateriile la un loc. Pe urmă demontă cu jenă, căci stricase de tot robotul, o foaie de tablă și puse bateriile pe ea ca pe o sanie. Era hotărît să-l roage pe taică-său să repare robotul la loc, dacă el însuși avea să fie sfîrșit de foame la ora aceea. Roboții n-aveau rostul să furnizeze piese de schimb unor proști.

Emil cercetă manometrul buteliei cu oxigen și văzu că petrecuse o oră întreagă acolo. Tot mai avea timp, din belșug chiar. N-ar fi stricat poate să arunce o privire și cavității aceleia vuitoare din albia torentului. Legă deci sania de un suport al robotului și alunecă înapoi în albie. Făcu un pas înăuntru și vuietul dispăru ca prin farmec. Nici una din astronave nu descoperise peșteri...

Pulberea albă se făcea din ce în ce mai subțire cu cît Emil înainta prin tunel. Pereții rămîneau netezi, ca roși de ape ; dar care ape ? Înclinația tunelului era de vreo 30°—35°, însă Emil nu aluneca din cauza tălpilor de cauciuc crestat. Privi în urmă și văzu pata de lumină difuză a intrării. Măcar taina originii tu-

nelului s-o dezlege, să nu rîdă taică-su de el. Pe aici nu mai era pulbere de loc, şi lanterna lumina un perete numai din kimberlit; dacă planeta Marte avea trecutul geologic al Pămîntului, atunci kimberlitul ăsta trebuia să conţină diamante. N-ar fi fost rău să-şi umple buzunarele cu diamante. Dar nu vede încă nici unul. Poate mai jos. După vreo cincizeci de metri de coborîş, tunelul se deschise într-o subterană adîncă, cu pereţii abrubţi, şi de asemenea netezi, care conţinea pe fund o masă sticloasă în lumina lanternei — un gheţar. Emil căută o pietricică, ceva, să arunce. Clinti una din peretele tunelului cu dalta şi-o aruncă în gheţar. Piatra ricoşă, pocnind sec, iar ecoul repetă pocnitura. Atunci Emil începu să coboare spre suprafaţa gheţarului ţinîndu-se de ţancuri. La ieşire avea să facă un salt în sus, spuneau astronauţii, că pe Marte reuşesc salturi de patru metri înălţime, ba şi mai mult. Pipăi gheaţa cu vîrful piciorului şi se încredinţă că-l ţine. Cînd roti lanterna pe pereţi, văzu derutat că existau cinci deschizături deosebite. Înălţă ochii la cea prin care coborîse, chibzui un pic şi scrijelă cu dalta o cruce dedesubt. Pe urmă mai zgîrie şi suprafaţa gheţii cu linii încrucişate, astfel ca să nu se rătăcească la înapoiere. Aşa. Acum nu-l mai stingherea nimic de la explorare.

Gheţarul îşi strecura o limbă de gheaţă pe dedesubtul stîncii. Emil se aplecă să vadă încotro o apucă. Lungit pe burtă pe această limbă de gheaţă, lumină atent cu lanterna. Curînd constată că se ivesc crăpături transversale tot mai pronunţate şi ar fi dat cu siguranţă înapoi dacă n-ar fi auzit un murmur stins în faţă. N-avea nimic înfricoşător în el murmurul şi era destul de plin ca să provină dintr-o altă sală subterană. Apoi încremeni. Lanterna lumina golul, şi golul se găsea chiar sub nasul lui. Unde-i fusese capul ? La dreapta, la stînga, gol. Numai limba de gheaţă înainta ca o trambulină. Poate că era totuşi sprijinită pe dedesubt !... Nu putea să fie — dovadă — crăpăturile. Dar cum de fusese atît de zăpăcit încît să ajungă în situaţia asta ? Nici măcar n-avea curajul să răsufle mai adînc — gheaţa se putea rupe în orice clipă. Privi cu mare precauţie tavanul, să vadă de ce se poate prinde. Gheaţa pîrîi şi se lăsă sensibil în jos. Îl trecură sudorile... Să încerce o retragere ar fi fost o nebunie ! Nici măcar nu ştia cît de adîncă e sala de dedesubt. Poate un metru, poate o sută...

Şi nici atîrnat în gol de-a pururea nu putea să rămînă. „Prostiile costă scump pe Marte", gîndi el.

Deşi stătea în aparenţă nemişcat, gheaţa recepţiona totuşi vibraţii la care răspundea cu pîrîituri mici, în serie. Cu un efort colosal, Emil se sprijini în mîini şi

se aruncă îndărăt, dar mai iute ca fulgerul limba de gheață plesni și Emil căzu, rostogolindu-se în gol.

De trăit tot mai trăia, căderile pe Marte erau cu mult mai lente decît pe Pămînt, aproape ca o coborîre cu parașuta. Blocul de gheață se îmbucătățise. „Dă-l dracului de bloc, dar unde-mi e lanterna ? Bîjbîi prin întunericul compact, convins că nu putea să fie departe, și-și bălăci mîna în apă. Apucă greșit mai multe bucăți de gheață, unele atît de asemănătoare lanternei, încît căută cu degetul butonul declanșator, și lărgi metodic aria de cercetare. Nu era departe de starea în care-l găsise Bogdan lîngă generatorul ars, numai că de data asta, fiind singur, lupta în virtutea inerției. Găsi totuși lanterna...

Raza de lumină lămuri îndată și misterul murmurului din grotă ; tot tavanul picura apă ca o strecurătoare. Picăturile cădeau uimitor de încet, ca și fărîmele de gheață ce se mai desprindeau din limba ghețarului. Emil se ridică din apă și ieși de sub loviturile gheții, în ploaie. Acum trebuia să pipăie cu piciorul fiecare metru, ca să nu cadă în cine știe ce gaură. Ce întîmplare stupidă ! Asta-i trebuia lui acuma, explorare ? Și în plus începuse să-l doară șoldul.

Adînci și urîte mai erau subteranele pe Marte ! O lume pe cît de uluitoare pe-atît de tulburătoare, ca și grotele lunii. Plimbă raza pe zidurile de stîncă netedă și observă că spre capătul opus tavanul e us-

cat. Iată și ceva uscat! Ajuns aici cercetă peretele, tavanul impermeabil și podeaua presărată cu fărîme de rocă. Emil îndepărtă cu latul piciorului cîteva pietre și se așeză trudit, cu lanterna aprinsă în mînă. Urcau aburi. Urcau aplecat — se cunoștea bine că-i suflă un curent de aer pornit de pe undeva de lîngă el. Întoarse lanterna și văzu o despicătură în perete la cîțiva pași de locul unde stătea. Răsuci lanterna în mînă. Tot atunci porni, prin murmurul apei, vaierul acela pătrunzător, ușor de recunoscut, căci numai rachetele K de salvare zburau fără amortizor de zgomot, ca să prindă viteză. Emil abia apucase să se ridice, cînd sala enormă începu să tremure oribil, făcîndu-l grămadă. Zgomotul captiv se bătea de pereți și ricoșa, căutînd ieșirea. Chircit, cu mîinile prinse de cap, Emil distingea vuietul prelung, ca după lovituri de clopot și nu reușea să-și înfrîngă groaza și să se uite împrejur, să se ferească. Se hotărî abia după o izbitură grea peste picioare. Tavanul arunca stînci. Întreaga sală devenise de nerecunoscut. Rachetele K trecuseră prin apropiere și la joasă înălțime, iar rocile peșterii, îmbibate cu apă, alunecau purtate de vibrațiile de rezonanță. Vaierul se stinse în depărtare, îngroșîndu-se. Lipit de perete, Emil ținu lanterna ațintită asupra tavanului. Un bulbucit nou arăta că în peșteră pătrundea alt șuvoi. Sus, un bolovan hîțînat de chingi stătea să

caldă, din clipă în clipă. Emil își încercă piciorul mai greu lovit și, sprijinindu-se de perete, se depărtă șonticăind de bolovanul suspendat. Căută să prindă iarăși vaierul acela tulburător al rachetelor K printre bulbuceli și murmure.

Văzuseră oare oamenii careul negru și cabina lui Bogdan ?

Emil își căută drum cu lumina îndărăt spre gura de scurgere a gheţarului. De data asta peștera începu să vibreze mai înainte ca el să audă șuierul motoarelor, și iute se aruncă la adăpostul peretelui. Rachetele se întorceau, văzuseră cabina !

Bolovanul din tavan zgudui puternic solul, aruncînd nisip în toate părțile. Da, se întorceau, și încă razant cu zăpada. Infernul nu putea să arate mai urît ca peștera. Cutremurul îl îngropă de cîteva ori pe Emil și-l aruncă din nou afară ; lumina se împotmolea la doi pași în fum sau aburi, nici în perete nu mai găsea protecție, îl simțea cum se îndoaie și tremură ca o piftie. Asurzit, paralizat pe jumătate, Emil se tîrî înspre despicătura din stînca, pe unde suflase curentul de aer, și se vîrî într-însa ca un șobolan. Pe urmă se mai liniștiră prăbușirile, dar numai pentru scurt timp, cît le trebuia rachetelor să vireze și să se întoarcă iarăși. Gîndi, amorțit cum era, că oamenii descoperiseră cabina. Apoi vuietul se înmulți cu zece — rachetele aterizau cu retro-jetu-

rile puse în regim maxim și peștera se umplu de stele verzi și roșii, cercuri verzi și roșii, puncte...

Emil privi printr-un asemenea cerc roșu și băgă de seamă că lanterna lui ardea slab.

Parcă se vîrîse într-o crăpătură ?... Unde-i crăpătura ? Și unde-i perete ?

Văzu din ce în ce mai bine și începu să simtă. Scutură din spinare cîteva pietre și apucă lanterna. Dar de ce ardea așa slab ?

Manometrul buteliei de oxigen îi arătă că trecuseră patru ore. Era posibil oare să nu mai recunoască nimic ?! Îl tîrîse ceva afară din despicătura de stîncă ? O mare neliniște îl făcu pe Emil să scîncească și nu se mai rușină de suspinul care-i scăpase. Înaintă dezorientat printre blocurile înalte de piatră și căzu de două ori la rînd în aceeași groapă cu apă, semn că se învîrtise în cerc. Rămase nemișcat, răsuflînd greu. Nici peștera nu părea să înțeleagă ce se petrecuse cu ea — solul se mai zguduia de prăbușiri tîrzii, apa fugea de ici-colo ca într-o tavă ce se înclina... Emil localiză un șuvoi de apă și începu să-l urmărească la deal. De undeva trebuia să izvorască el, și chiar găsi de unde izvorăște — dintr-o crăpătură cît o muche de cuțit. Căută gheață. Dacă găsea gheață era salvat ; știa drumul de la ghețar afară. Găsi și gheață din belșug, însă bucățile stăteau împrăștiate pe o arie atît de largă, încît nu era posibil

să-și dea seama de unde proveneau. Părea că se sfărîmase tot ghețarul, atît de multe erau. Rătăci mereu mai ostenit în căutarea ieșirii, tîrîndu-și picioarele contuzionate peste bolovani. Trecu, încet, o oră. Îi era foame. Bogdan și Sabina mîncau desigur pe săturate la ora asta. El sugea apă. Se umflase de atîta apă, îi era scîrbă de toată apa dimprejur, de lucrurile cleioase și umede.

Emil primise, ca toți ceilalți, o educație care nu-l lăsa să se descurajeze cu una cu două. Se tîrî înapoi. Era cu putință ca pietricelele înfipte în roca de kimberlit să fie diamante native, dar nimic nu mai tresări în sufletul lui Emil — voia numai să scape. Își dirija mijcările potrivit obsesiei de a scăpa, iar ochii nu mai căutau nimic altceva decît găuri, crăpături, refugii...

Aproape nu se mai uita pe unde calcă. La poticneli își găsea echilibrul tot mai greu, îi șovăiau picioarele și-i tremurau. Butelia cu oxigen îl mai ținea în viață încă opt ore.

Un huruit depărtat îl opri din mers. Dacă nu i-ar fi țiuit toate în cap, ar fi distins bine totul. Acordă și stația portabilă de radio care nu putea să recepționeze decît sub două sute de metri și se așeză pe un bolovan. Tuși.

— Planetocarul, aici Emil — vorbi el în microfon. Aici Emil... șopti cuprins de sfială. Cuplez semnalul

de goniometru. Primejdie de surpare, nu mai înaintați cu planetocarul ! Recepție.

Huruitul continuă să se audă, cînd mai tare, cînd mai slab însă sigur, la peste două sute de metri, căci Emil nu recepționă nimic. Pînă la urmă, se obișnui atîta cu el, încît nici nu-l mai băgă în seamă. Oamenii îl căutau, asta era limpede și Emil ar fi stat comod pe piatră, în așteptare, dacă ar fi avut oxigen.

Se cățără peste niște grohotișuri în direcția planetocarului ce se auzea huruind, apoi începu să se strecoare printr-un labirint de blocuri ciclopice, prin aburi și veșnicele picături din tavan. Picioarele îi tremurau. Cu mîna stîngă se sprijinea de blocurile masive. Ce lux era odihna, abia acum își dădea el seama.

— Planetocarul... Planetocarul... Aici Emil...

De găsit aveau să-l găsească ei odată și odată. Poate la doi pași de ieșire, fiindcă acolo i se termina oxigenul din butelie. Prinse să plîngă. Tresări speriat la o mișcare din spate. Îndreptă lumina lanternei acolo și nu observă decît pietrele și apa. Lumină și pe alături, mai liniștit, căută direcția huruitului și porni gheboșat prin apă. La puțină vreme prinse în lumină celălalt perete al peșterii, fapt care-i ridică pe loc moralul. Și ăsta avea cam douăzeci de metri înălțime și sclipea tot de apă. Îi lipsea cu de-

săvîrşire orice ieşire, orice gaură, oricît de mică. Emil se cumpăni nehotărît de pe un picior pe altul şi alese stînga.

Cumpănise cu noroc, numai că despicătura găsită într-un tîrziu părea teribil de înaltă. Ar fi dovedit-o dintr-un salt acum două, trei ceasuri în urmă, cînd mai avea putere. Aruncă din trusă cleştele, dalta, foarfecele de tăiat tablă, şurubelniţa şi îşi luă totuşi avînt. Păru că se înalţă pe propria lui rază de lumină, se agăţă de margine şi rămase atîrnat acolo, ricîind cu picioarele după sprijin. În sfîrşit... Se tîrî printr-un tunel îngust, dînd din coate. Tunelul urca ; o luă la dreapta, trecu printr-un gîtlej capricios şi se lovi cu capul de fundătura tunelului. Emil gemu şi se trase puţin înapoi. Da, aici cioplise el piatra cu ciocanul. Deci găsise acelaşi tunel, după ce se învîrtise într-un labirint blestemat !

Şase ore. Emil continua să zacă pe burtă, în tunel, străduindu-se să nu adoarmă. Singura lui preocupare asta era. Afară — zi, noapte ? ...Greu de ştiut. Cum de aici, din interiorul tunelului, nu putea să audă nici planetocarul, nici alt zgomot, se tîrî, se tîrî, pînă căzu din nou jos. Îl dureau toate mădularele, iar capul îi zumzăia ca un generator nou, neears. Să fi tunat efuzoarele tuturor rachetelor lîngă el şi nu le-ar fi auzit. Sau le-ar fi auzit ? „Gndeşte, gîndeşte, nu adormi“ ! îşi comandă Emil. „Ce haos“.

Dintr-un sentiment de datorie abstractă, căci nu mai știa cine-i pretinde asta, Emil începu să meargă de-a lungul peretelui.

Trebuia să sfîrșească mergînd, nu stînd. Că descoperea sau nu ieșirea, asta era altceva, o simțea în afara lui, nu-l privea pe el. Începuseră să-i placă, să-l amuze chiar poticnelile și prăbușirile, avea răgaz să se mai odihnească.

Pe urmă se declanșa în el, cu neînduplecare, resortul acela dintotdeauna de luptă, și se urni tîrîndu-și pașii pe dîra de lumină.

Neted mai era peretele... Măcar o ieșire trebuie să existe în toată hardughia asta. Dar unde poate fi?

Emil căzu în patru labe și, cu toată bunăvoința, nu mai putu să se ridice. Nu-i era somn, dar constată că nu se mai putea ridica. Hotărî că e stupid să rămînă așa, în poziția aceea. Se lăsă de tot jos, cu lanterna alături. Raza ei era puțin îndreptată în sus, spre centrul peșterii. Aici trebuia să se întîmple. Între două stînci țuguiate, gigantice, cu multă apă în jur...

„Halucinație", gîndi Emil fără să-i pese.

În față îi apăruse o dipteră, o insectă de mărimea unei muște, care juca nepăsătoare în raza de lumină a lanternei. „Aici e tare cald. Sus, pe gheață, nu întîlnești atîtea diptere".

Musca avea cumplit de multă energie într-însa, juca fără zăbavă, obosindu-l. „Oboseşti rotindu-ţi ochii după o nebună."

Îi închise. Atunci o auzi din nou. Bîzîia pe lîngă casca lui cu nespusă încăpăţînare. Emil dădu violent cu mîna, s-o alunge. Era iritant bîzîitul ei. Nici să moară în linişte n-avea parte. Dădu cu mîna, nimic. Potrivi atunci raza lanternei şi aşteptă. O prinse uşor şi cînd duse pumnul închis la ureche, îi auzi bîzîitul cu satisfacţie. Luă musca de o aripă şi se uită împrejur după un loc mai la vedere în care s-o ţintuiască. Stînca din faţa lui avea crăpături mici, fine. După ce isprăvi această plicticoasă treabă recăzu pe spate, epuizat.

„Cum, tot bîzîie... ?" De enervare îi tremura lanterna în mînă. Strînse fălcile. Fixă raza pe stîncă şi văzu cum diptera se învîrteşte în loc. Emil îşi legănă a neputinţă capul. Apa dimprejurul bolovanului se înfiora la căderea regulată a picăturilor. După ce se propti bine pe picioare, musca porni să bată cumplit din aripi şi stînca, văzu atunci Emil, se clinti, se înclină parcă. Ce putea fi ? Emil lungi gîtul uluit... Bîzîitul îi sfredeli auzul şi începu să se tîrască pe lîngă peretele lucios al peşterii, în căutarea ieşirii...

Lector : GEORGETA PĂSĂRIN
Tehnoredactor : GH. CHIRU

Apărut 1970. Comanda nr. 9753. Hîrtie ziar de 50 g/m². 700×1000/32. Coli de tipar 2.

Tiparul executat sub comanda nr. 676 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România

EDITURA ION CREANGĂ

Lei 1,50